

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Bjarkemaalets Efterklang

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Bjarkemaalets Efterklang", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1817_312_5-intro-shoot-idm110.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Handling og efterklang

Det oprindelige *Bjarkemål* handler om den danske konge Rolf Krakes endeligt i Lejre. Rolfs halvsøster Skuld var gift med den svenske Hjarvard, hvem Rolf med list havde gjort til sin lydkege. Skuld ansporer sin mand til at gå imod den danske konge. En anledning får Hjarvard, da han inviteres til Lejre for erlægge skatter og afgifter. Med sig bringer han mænd og våben, der ligger skjult i vognene med skatten. Om aftenen inviteres de til fest, men sørger for at holde sig ædru i modsætning til værterne. Mens Rolf og hans mænd ligger og sover, går Hjarvard og hans følge til angreb, og Rolf bliver slået ihjel. Optrinnet er skildret som en dialog mellem to af Rolfs mænd, Hjalte og Bodvar Bjarke, af hvilke den sidste har givet navn til digtet. Den eneste af Rolfs krigere, der overlever angrebet, er Vøgg. Mens Hjarvard fejrer sejren, formår Vøgg at narre og endelig dræbe ham, hvorefter han selv må lade livet.

Hos Saxo finder Hjarwards angreb sted ved nattetide. Grundtvig lader derimod med inspiration fra Snorre digtet og kampen udspille sig i morgenstunden (Lundgreen-Nielsen 1980, s. 736).

Metrisk er Grundtvigs efterklingsdigt også langt fra Saxo; det er holdt i en norrøniserende stil med slagkraftige bogstavrim ("Kæmpe-Riim") og poetiske omskrivninger (kenninger). Digtet fremstår meget koncentreret. Toldberg noterer, at digtet "udkrystalliserer alt i det knappest mulige udtryk, som vidner om en eminent fortrolighed med emnet, der muliggør afværdigelsen af et væsentligt moment i een kortlinje" (Toldberg 1945, s. 80).

Temaet i *Bjarkemål* er ifølge flere fortolkere den troskab, som Rolfs mænd udviser over for deres konge. Toldberg har fortolket ild- og guldsymbolerne, der er gennemgående i digtet, på en måde, som senere Lundgreen-Nielsen og Holm tager udgangspunkt i (Toldberg 1950, s. 74; Holm 2001, s. 67-69). Lundgreen-Nielsen peger på den tætte forbindelse mellem de danske krigere og gløderne i strofe 5. Han bemærker, at ild og gløder fra at være negative poetiske elementer (indtil strofe 5) vendes til positive triumferende ildsymboler (strofe 6 og især 7). Samtidig vendes fornemmelsen af nederlag til håb og kampglæde, og derved "er digtet at forstå som en efterklang i digterens sind, skønt det ved første blik mere ligner en regulær gendigtning" (1980, s. 737).